

IEDEREEN VREDESAMBASSADEUR

**WEST
VREDES HOEK**

west-vlaanderen
de gedreven provincie

ANN SAP

KORTEMARK

Nog nooit was er zo veel bedrijvigheid in 'De Stoasje', het schitterende stationnetje van Kortemark. De loketten mogen dan onbemand zijn, op dinsdag, donderdag en vrijdag wordt de lokettenzaal omgetoverd tot atelier en ontmoetingsruimte. De medewerkers, mensen met een fysieke of verstandelijke beperking maken er zich nuttig met tal van kleine taken. Soms voor, soms mét lokale verenigingen en diensten. Zowel in het station als vanuit het station. Iedereen is er intussen welkom voor een babbel of een drankje terwijl de medewerkers aan de slag zijn. Dit inclusieproject "De Stoasje" wordt georganiseerd door de dynamische Ann Sap, die van Kortemark de eretitel Vredesambassadeur krijgt. 'Fijn toch,' vindt Ann, 'dat een station nu ook mensen verbindt.'

Voor alle duidelijkheid, er stappen in Kortemark nog vrij veel treinreizigers op en af, maar in 2013 sloot de NMBS de loketten en de wachtzaal.

'Een station is op zich al een mobiliteitshub. Het idee om er een menselijke hub van te maken, komt van Sara De Meyer, algemeen directeur van de gemeente,' aldus Ann. 'Dank zij haar en het lokaal bestuur kon Kortemark een huurcontract bij de Spoorwegen bedingen. De wachtzaal moet wel verwarmd en open blijven voor reizigers. De ruimte achter de loketten en soms ook de wachtruimte vormen nu een hub. Het is een laagdrempelige ontmoetingsplek waar iedereen welkom is. De mensen met een beperking komen van OC Sint-Jan de Deo (Handzame) en Tordale (Torhout), in het kader van hun dagbesteding. We noemen ze "medewerkers". Dat zijn ze ook. Samen met hun beroepskrachten en vrijwilligers uit onze gemeente zorgen zij hier voor menselijke warmte en gezelligheid.'

Vredesambassadeur?

Ann Sap werkt voor het Sociaal Huis (vroeger OCMW) en is maatschappelijk assistent van opleiding. Vredesambassadeur zijn? Ze moest er even over nadenken:

'Titels of schijnwerpers zijn niets voor mij, maar deze eretitel... toegegeven, hij past bij mijn levenslange overtuiging. In 1984 schreef ik mijn thesis: "Bewustwording als wapen tot

'Station Kortemark: vlotte verbinding (met mensen)'

vrede". Dat klopt nog steeds. Het gaat altijd over machtsverhoudingen. Wie beslist wat, wie kan alles, wie niets? Als wij goederen kopen die met hongerlonen betaald worden, of we verzieken het milieu in het Zuiden om nog rijker te worden... Kijk, dat creëert armoede, spanning, vluchtelingenstromen, en soms oorlog. Ook dichterbij moeten we de vrede bewaren, de kwetsbaren beschermen. Zoals in dit stationnetje, op kleine schaal. En nu ik eraan denk... Van hieruit zijn in 1914 mensen uit de streek met de trein gevlucht voor de oorlog. Mijn grootvader heeft zo trouwens zijn latere vrouw leren kennen. De "Stoasje" heeft meer met oorlog en vrede te maken dan ik dacht.'

Hoe haar engagement groeide? Als studente zat ze eens 24 uur in de politiecel in Brussel, na een vredesbetoging tegen kernwapens. 'De hele dag hebben we gediscuteerd. Sommige activisten vonden dat de strijd niet hard en lang genoeg kon zijn. Ik dacht: betogen alleen verandert weinig. We moeten er zelf iets aan doen. Consequent onze overtuiging volgen.' Ann loopt er niet mee te koop, maar de stationshub, is niet haar enige engagement. Ze is in haar vrije tijd ook vrijwilligster voor Oxfam, Broederlijk Delen, 11.11.11, Welzijnzorg, Samana... 'Iedereen kan inspireren voor meer vrede,' vindt Ann. 'Dat betekent ook vrede hebben met jezelf. Dat brengt rust. Voor de jeugd is dat extra moeilijk; de *social media* staan nooit uit, met altijd weer nieuwe trends, hebbedingen om erbij te horen.'

Contacthub en integratie

Soms lijkt het station van Kortemark ook wel een gezellig vakantieplekje. Reizigers en passanten op het perron kijken vaak verrast naar binnen. Af en toe komt er eens iemand kennismaken. Samen met een paar beroepskrachten uit OC St.-Jan de Deo en Tordale en vrijwilligers runt Ann Sap er het project De Stoasje. Het vergt een professionele planning en geduldige aanpak om mensen-met-een-beperking zinvol te laten werken.

'Mensen die niet in het gewone werkveld terecht kunnen doen hier werkjes voor verenigingen. Ze maken kaartjes of onderleggers, vouwen brieven. Het station is ook een uitvalsbasis om kleine taken op te nemen zoals wandelen met bewoners van het woonzorgcentrum, helpen in de keuken van een school, boeken in de bib op orde zetten. Ook deelfietsen aan het station worden gecheckt en de batterijen opgeladen. Er wordt meegewerkt met de vrijwilligers van het Samentuinproject bij de Oude Pastorie. Het is een geefconomie zonder winst. De medewerkers – we noemen ze geen gehandicapte – bereiden ook altijd zelf het middagmaal, een hele klus op zich! Alles kan, als het maar doenbaar is.'

Ontmoetingsplek De Stoasje: kom, zet je!

'Hier besef je hoeveel die mensen-met-een-beperking kunnen. Hun spontane reacties raken niet alleen ons, maar ook de treinreizigers of wandelaars op weg naar De Kreke-meersen. Bij mooi weer staat de deur open. Spontaan maken

de medewerkers contact, ze praten tegen iedereen. Geregeld krijgen we positieve reacties: hoe ontwapenend dat toch werkt! Op die manier kregen we al vrijwilligers binnen.'

Ann en de begeleiders stimuleren de contacten. Elke 2de donderdag van de maand is er een spelletjesavond. Vrijwilligers zijn hier een onmisbare schakel. Ann is trouwens ook meer uren actief als vrijwilliger in De Stoasje dan als coördinerende beroepskracht.

Geregeld wordt ook de wachtzaal ingericht met gezellig gedekte tafeltjes. Iedereen, en zeker wie graag wat gezelschap wil, mag langskomen. Drinken hoeft niet. Je kunt er wel een koffie krijgen, een lokaal vruchtensapje of iets uit de Fairtrade-winkel. Het station is trouwens ook een FT-Oxfam-afhaalpunt.

'Mensen over de drempel krijgen is een kwestie van geduld en bewustmaking. Onze actie "*Kom, en zet je...*" groeit. Ook andere activiteiten trekken steeds meer gewone mensen aan,' legt Ann uit. 'Met de breiactie tegen homofobie en transfobie zijn meer dan 90 burgers hier breiwool komen halen. Meteen is dat ook een kennismaking. Dat opent ogen. O ja, we hebben 297 meter gekleurde stroken gebreid. Je vindt ze overal op straat, aan lantaarnpalen. Een signaal van vrede en een teken dat wij er zijn met ons project, De Stoasje.'

We noemen hen "medewerkers"...

Mensen-met-een-beperking, gehandicapten, of – waar bleef men het halen? - mindervaliden, andersvaliden. Wat is het verschil? We maken het ons en hen niet altijd gemakkelijk. Waar is de tijd van de 'invaliden'? Waren die dan helemaal niet valide, compleet onbekwaam? Op die manier werd de gehandicapte ooit bejegend.

Laten we 't erover eens zijn: niemand had ooit de intentie om te kwetsen. De tenen hoeven ook niet te lang te zijn. Wanneer we met Ann Sap over de mensen praten die vanuit OC St.-Jan de Deo en Tordale naar de Stoasje komen, kan ze haar glimlach niet wegstoppen.

'In de sector bezigt men wel eens het woord cliënt. Wij hadden het hier geregeld over mensen-met-een beperking. En je weet hoe het gaat. Zij reageren heel ongeremd. Op een dag hoorde een van hen mij uitleggen aan een bezoeker dat "mensen met een beperking" hier taken komen opnemen. En toen kreeg ik spontaan de reactie: Wat is dat eigenlijk, zo'n beperking? Tja... dan sta je daar met je mond vol tanden en ontdek je je eigen beperking. Sindsdien hebben we het over onze "medewerkers", want dat zijn zij echt. Hun spontaneïteit brengt warmte en sfeer en laat je ook vaak stilstaan bij wat echt belangrijk is... creëren van een plek waar je mag zijn wie je bent.'

Iedereen vredesambassadeur

BIJDRAGEN AAN EEN
GEWELDLOZE MAATSCHAPPIJ

EEN (KERN)WAPENVRIJE WESTHOEK

AANDACHT VOOR EVENWICHT
TUSSEN MENS EN PLANEET

EEN GASTVRIJE WESTHOEK

IEDEREEN VREDESAMBASSADEUR

